

STYLE KOMPOZYCJI
OPARTE O LINIĘ, MASĘ I
LINIĘ-MASĘ

STYL MASY

Cechą charakterystyczną do stylu masy jest brak wolnej przestrzeni w obrębie układu. Kompozycje te szczyt swojej popularności przeżywały w czasach renesansu. W okresie wiktoriańskim dużym zainteresowaniem cieszyły się srebrne trąbki wypełnione materiałem roślinnym. Wiek XX przyniósł aranżacje w kształcie trójkąta.

Styl masy charakteryzuje się kilkoma podstawowymi zasadami:

- Kompozycje w tym stylu to głównie aranżacje okrągłe; materiał roślinny tworzy rusztowanie z kilkoma wyraźnymi poziomami,
- Brak punktu centralnego
- Zmiany koloru i kształtu są płynne
- Nie ma ostrych kontrastów
- Całość tworzy swoisty „ogród z przestrzenią dla motyli”

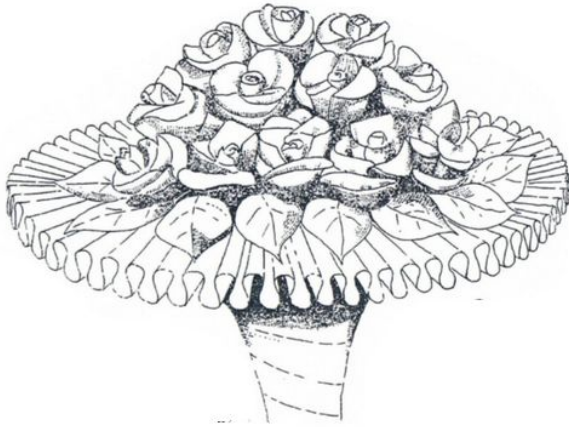
Jedną z najprostszych aranżacji jest bukiet w wazonie (przed włożeniem do wazonu, łodygi kwiatów należy przyciąć ukośnie – najlepiej używać kwiatów kondycjonowanych).

Kompozycje uzupełnia się dodając liście lub inny materiał roślinny, przycięty na różnej wysokości.

Powoduje

to, że układ ma kształt zbliżony do trójkąta. Bukiet można związać lub ułożyć w naczyniu. W mocowaniu łodyg mogą pomóc, np.: kamyki, szklane kulki lub siatki wewnątrz naczynia.

Popularnym układem jest również biedermeier. Jest to płaska lub w kształcie kopuły aranżacja kwiatowa w okrągłym i niskim naczyniu. Taka kompozycja wykonana może być ze świeżych roślin, jak i z suszonych bądź sztucznych. W Klasycznej kompozycji biedermeierowskiej kryza liści „podtrzymuje” różnobarwne kwiaty, ułożone w regularnych okółkach

Klasyczną aranżacją jest układ masowy tradycyjny, umocowany w piance lub drucianej siatce. W tym stylu uzyskuje się różne kształty, np.: owal, trójkąt, wachlarz. Najczęściej stosuje się układ trójkątny, który może osiągać różne rozmiary; od niewielkich kompozycji dekoracyjnych stołu po aranżacje sięgające sufitu. Podstawową czynnością jest wyznaczenie centralnej osi pionowej za pomocą materiału liniowego, a w dalszym etapie umieszczenie na niej kwiatów dominujących. Na samym końcu należy użyć materiału wypełniającego do ukrycia szkieletu liniowego.

PALMY

Palmy pojawiły się już w starożytności, wymaga dużej ilości materiału roślinnego, zazwyczaj suszonego lub sztucznego. Najpopularniejszą podstawą tego układu jest drucziana lub siatkowa forma wypełniona mchem, albo pianką florystyczną. W pierwszej fazie podstawę pokrywa się zielonymi gałązkami z liśćmi, po czym dokłada się krótkołądgyowe kwiaty, owoce, elementy dekoracyjne. Korzystne jest grupowanie elementów podobnych i właściwy dobór barw. Palmę należy wykonać bardzo starannie, tak aby nie było widać jej podstawy.

STYL LINII

Cechą wyróżniającą styl linii jest swobodna przestrzeń w obrębie układu, co oznacza, że w aranżacji materiał liniowy stanowi większą część lub całość kompozycji.

Wyróżnia się on także ograniczoną ilością materiału roślinnego, dla którego podstawę stanowi kenzan.

W tym układzie każdy element jest ważny i ma swoje symboliczne znaczenie.

Jedynym układem, który można uznać za formalny jest aranżacja pionowa.

Całą kompozycję tworzy pojedynczy ulistniony pęd, wąski i wysmukły kwiatostan,

pęczek traw,

lub róże na długich łodygach.

Zazwyczaj na osi lub przy podstawie kompozycji

umieszcza się pojedynczy

kwiat bądź grupę roślin.

Do stylu linii należy ikebana, w której w układzie najważniejszy jest symboliczny przekaz: twórca aranżacji – odbiorca. Przy użyciu stosunkowo niewielkiej ilości materiału roślinnego florysta zawiera w swojej kompozycji konkretną treść, która jest czytelna dla przygotowanego adresata. Najbardziej znanym sposobem na wykonanie ikebany jest ułożenie trzech elementów na różnych wysokościach. Najwyższy to niebo, element środkowy – człowiek, najniższym jest ziemia.

Bardzo ważnym elementem kompozycji w stylu wolnym jest starannie dobrane naczynie. W tym asymetrycznym i nieregularnym układzie materiał liniowy pozostaje przeważnie odsłonięty. Nie przestrzega się ściśle ustalonych reguł układania, stosuje się tu sąsiedztwo kontrastowych kolorów i zaleca dużo swobody, co niekiedy graniczy ze złym smakiem.

Kompozycje tworzone w układzie abstrakcyjnym to trójwymiarowe formy przestrzenne powstałe przy użyciu materiału roślinnego, charakteryzujące się nieregularnym układem linii. Tutaj żywy lub zasuszony materiał roślinny jest środkiem dekoracyjnym. Dozwolone jest malowanie kwiatów i dzielenie materiału roślinnego na fragmenty. Oryginalny wygląd kompozycji zależy od pomysłu twórcy, a abstrakcja jest niekiedy zaliczana do działalności artystycznej. Zjawisko to wyodrębniono w latach 80. XX wieku. Prezentacja kompozycji w stylu abstrakcyjnym wymaga odpowiednich warunków: przeważnie dużych, pustych, bardzo nowoczesnych wnętrz oraz specyficznych upodobań odbiorcy.

STYL LINII-MASY

Podział na style aranżacji powstał ze względu na chęć „wypełnienia” przestrzeni kompozycji, a także coraz bardziej popularnej tendencji tworzenia układów kwiatowych jako dekoracji artystycznej, a nie tylko sposobu na upiększenie wnętrza. Zmianę w strukturze kompozycji roślinnych przyniosło połączenie zachodniego stylu masy i wschodniego stylu linii. Styl linii-masy charakteryzuje się tym, że pozbawiony jest nieomalże przestrzeni wewnątrz układu; szkielet z materiału liniowego przybierany jest kwiatami i liśćmi, ale nie pokryty nimi całkowicie.

Najpopularniejszą aranżacją w stylu linii-masy jest układ przypominający symetryczny trójkąt.

Powstaje on dzięki ułożeniu dwóch poziomych krawędzi u podstawy i dwóch prawie identycznych boków trójkąta.

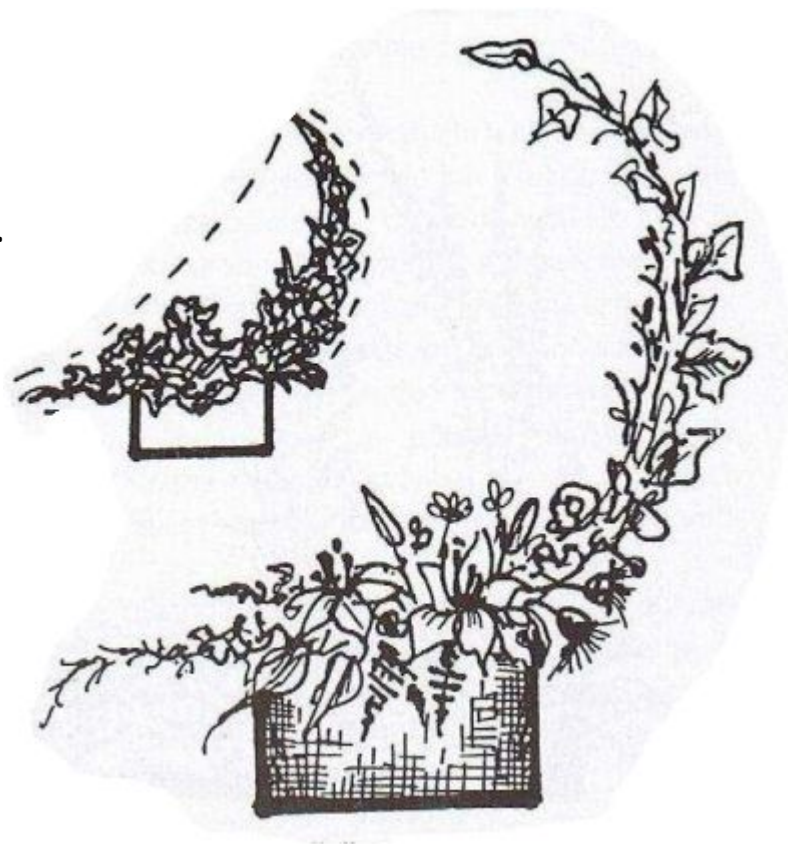
Obecnie stosuje się zróżnicowany materiał liniowy, natomiast kontur jest falisty, niewyrównany. Symetryczny trójkąt do dziś znajduje zastosowanie w wielu sytuacjach jako dekoracja kwiatowa, którą charakteryzują takie zalety, jak stabilność, solidność, równowaga, korzystna prezentacja materiału roślinnego i zgodność z upodobaniami odbiorców.

Równie popularna jest forma trójkąta asymetrycznego, w którym krawędzie boczne różnią się długością, co powoduje, że aranżacja ma wyraźnie przesunięty punkt ciężkości. Często materiał roślinny „wypływa” poza pojemnik. Kompozycje w kształcie trójkąta asymetrycznego bardzo pięknie dekorują kominki, ołtarze, bramy i wejścia.

Do płaskich naczyń wypełnionych pianką stosuje się formę półksiężyca. Ulistniony lub kwitnący zdrewniały pęd wykorzystuje się do tworzenia wygiętego konturu. Środek kompozycji wypełniają kwiaty i liście (często stosuje się tu pędy żarnowca, którym łatwo nadać kształt, przesuwanym po nich dłonią, lub duże, wąskie, łukowato wygięte liście, np.: aspidistry).

Aranżacja w stylu krzywej Hogartha przypomina wydłużoną literą S. Do otrzymania esowatego konturu potrzebne są dwa pasujące wygięte pędy. Gałęzie należy zmoczyć wodą, związać sznurkiem i uformować pożądaną kształt, a następnie pozostawić do wyschnięcia. Tak ukształtowane łodygi umieszcza się w piance i uzupełnia materiałem roślinnym, który składa się głównie z dużych kwiatów na krótkich szypułkach (w punkcie centralnym).

Często stosowaną dekoracją stołu w stylu linii-masy jest układ poziomy, o tak dobranej wysokości kwiatów, aby nie utrudniać kontaktu wzrokowego między biesiadnikami. Forma dekoracji zharmonizowana jest z kształtem stołu. Przy stołach owalnych i prostokątnych kompozycje mają wyraźnie dłuższą oś poziomą „wyciągniętą” przez kwiaty i kwiatostany na długich łodygach, np.:
mieczyki, ostróżki, długie róże.

Aranżacja w stylu wachlarza powstaje dzięki ułożeniu 5, 7 lub 9 pędów liniowych na zasadzie szprych koła. Przestrzeń wypełnia się liliami, mieczykami, liatrami, długimi różami, irysami i innymi kwiatami o wyraźnych prostych i mocnych łodygach. Następnie uzupełnia się dół kompozycji, zasłaniając środki techniczne przy użyciu dominującego materiału roślinnego. Do tego rodzaju kompozycji doskonale pasuje tworzywo zasuszone. Idealnym miejscem usytuowania kompozycji w kształcie wachlarza jest kominek lub wnęka pod ołtarzem.

Często stosowaną dekoracją stołu w stylu linii-masy jest układ poziomy, o tak dobranej wysokości kwiatów, aby nie utrudniać kontaktu wzrokowego między biesiadnikami. Forma dekoracji zharmonizowana jest z kształtem stołu. Przy stołach owalnych i prostokątnych kompozycje mają wyraźnie dłuższą oś poziomą „wyciągniętą” przez kwiaty i kwiatostany na długich łodygach, np.: mieczyki, ostróżki, długie róże.

Aranżacja w stylu wachlarza powstaje dzięki ułożeniu 5, 7 lub 9 pędów liniowych na zasadzie szprych koła. Przestrzeń wypełnia się liliami, mieczykami, liatrami, długimi różami, irysami i innymi kwiatami o wyraźnych prostych i mocnych łodygach. Następnie uzupełnia się dół kompozycji, zasłaniając środki techniczne przy użyciu dominującego materiału roślinnego. Do tego rodzaju kompozycji doskonale pasuje tworzywo zasuszone. Idealnym miejscem usytuowania kompozycji w kształcie wachlarza jest kominek lub wnęka pod ołtarzem.

Aleksandra Tamaka